

26

1962

VASARIS

Nr. 2

eglutė

vaikų laikraštėlis

TURINYS

	psl.
Vasario 16 — J. Matulionis	3
Lėlytė — Jonas Minelga	4
Atsimink	5
Geroji širdis — Vanda Frankienė	6
Mylėsim Tėvynę — Petras Vaičiūnas	9
Vyskupas Teofilijus Matulionis	10
Laiškas iš Lietuvos — Linvydas Inga	12
Tremtiniai — V. Jonikas	15
Jonuko pamoka	16
Miela Motinėle — M. Ramūnienė	18
Vasario Šešioliktoji — Jonas Minelga	20
Žiema Lietuvoje — Pr. Alšėnas	21
Linksmiau	23
Algis ir Alytė	24
Antanukas keliauja — A. Bendorius ..	25
Truputį pagalvok	27
Širdies galvosūkis	28
Mūsų kūryba	29
Lietuvos Himno istorija — Vytautas	
Narutis	30
Galvosūkių atsakymai	31
Šventės ir vardinės — St. Yla ir	
A. Salys	32

VASARIS
1962

LEIDŽIA

Lietuvių Kultūros Institutas

REDAGUOJA IR ADMINIS-
TRUOJA Nekaltai Pradėtosios
Marijos Seserys

Prenumerata metams — \$4.00,
atskiras numeris 40 centų. Pini-
gus, užsakymus, adresų pakeiti-
mus ir raštus prašome siųsti ir
visais redakcijos ir administra-
cijos reikalais kreiptis:

“EGLUTĖ”,

Immaculate Conception Convent,
R. F. D. 2,
Putnam, Connecticut

ILIUSTRACIJOS

Eglė Muliolienė — psl. 1, 32.
P. Osmolskis — 3, 15.
A. Simutytė — 4, 16-17.
M. Eidukevičiūtė — 5, 18.
Ses. M. Kristina — 6, 8, 12, 13,
21.
E. Imbrasaitė — 10-11, 24.

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR.
Magazine for children. Publish-
ed monthly except July and
August, by the Lithuanian Cul-
tural Institute. Office of Pub-
lication, Immaculate Conception
Convent, R. F. D. 2, Putnam,
Connecticut. Subscription \$4.00
yearly. Single copy 40¢. Entered
as second class matter March
27, 1952, Putnam, Connecticut,
under the act of March 3, 1879.

Immaculata Press,
Putnam, Connecticut

Lietuvių tauta iš senovės mėgo laisvai gyventi. Ilgus amžius ji nebuvo niekieno pavergta. Kada kaimynai susitelkę pradėjo pulti lietuvių tautą, ji suorganizavo savo valstybę.

Žmonių gyvenime taip jau yra, kad jie negali gyventi padrikai. Įvairūs painūs vidaus reikalai, savisaugos jausmas verčia vienytis, organizuotis. Tobuliausia tautos organizacija (susivienijimas) yra valstybė. Tauta, susitelkus, susiorganizavus į valstybę, sugeba geriau savo reikalus tvarkyti, savo gausių narių (piliečių) norus tenkinti, o kartu ir apsaugoti juos. Žmonės nėra tobuli. Netobulos yra ir jų organizacijos. Todėl ir jos nuolat keičia savo pavidalus ir vis nori geriau ir geriau susitvarkyti.

Tą norą geriau ir tobuliau susitvarkyti kliudo įvairūs karai. Žmonių tarpe nėra sugyvenimo, to sugyvenimo nėra.

LĖLYTĖ

Jonas Minelga

Ta lėlytė mano
Jau daug ką išmano.
Nesijuokite — žinau,
Juk pati ją mokinau!

Su manim ji šoka,
Pamirksėti moka.
O jau puošias — lig dama
Kur į puotą eidama.

Myliu aš tą lėlę,
Savo puikuolėlę.
Ji gražiausia iš visų,
Aš — valdovė jos esu!

ra ir tautų ir valstybių tarpe. Pasaulio istorija yra karų istorija. Daug tautų per karus išnyko, daug jų iškilo.

Lietuviai, turėdami savo valstybę, seniau taip pat daug kariavo ir ją išplėtė nuo Baltijos ligi Juodųjų jūrų. Didžiųjų Kunigaikščių laikais, 14-tam ir 15-tam šimtmečiams, garsi buvo Lietuva visoje Europoje. Bet ir priešų buvo daug. Susidėjusi su Lenkija ir pasidavusi jos įpročiams, susilpnėjo, o pabaigoje 18 šimtmečio, 1795 metais, buvo kaimynų — rusų ir vokiečių — pavergta.

Kelis kartus Lietuva mėgino nusikratyti vergijos jungo, bet nesisekė.

Tik 1-sis Didysis Pasaulinis Karas, per kurį žlugo carinė Rusija ir kaizerinė Vokietija, sudarė galimybę daugeliui tautų siekti savarankiškumo.

Lietuvių tauta, dar karui tada tebeeinant, pasiskelbė, kad ji kuria savo valstybę — nepriklausomą Lietuvą. Tai buvo Lietuvių Tarybos padaryta Vilniuje 1918 metais vasario mėn. 16 d.

Tais pačiais metais tas nutarimas buvo pradėtas vykdyti, sudarant Lietuvos vyriausybę, kuri galutinai suorganizavo visą kraštą, apgynė Lietuvos žemes, viską sutvarkė. Taip gyvenom ligi 1940 m. birželio mėn. 15 d., kada vėl netekom savos valstybės.

Šiandien, vieniems lietuviams gyvenant tremtyje, kitiems Lietuvoje esant pavergtiems, vasario 16 darosi lyg toji žvaigždė, kuri turi rodyti mums kelią.

Mūsų tikslas vėl atkurti nepriklausomą valstybę. Ir ją mes atkursime, nes tikime, kad pasaulyje turės įsiviešpatuoti teisingumas, ir visos tautos, ar jos didelės, ar mažos, galės naudotis lygiomis teisėmis.

ATSIMINK

Lietuvis savo žemę Lietuvą pasirinko labai gerame ir svarbiame Europos trakte (kelyj).

Lietuva turi savo didelę istoriją — garsingą savo praeitį.

Lietuva — sena valstybė Europoje, tik buvusi ir esanti keliais atvejais svetimųjų pavergta.

Lietuvoje turi būti laisvi žmonės, o ne svetimųjų valdžių vergai.

Lietuva turi būti nepriklausoma valstybė.

Lietuvis, turėjęs sunkiausių ir baisiausių valandų, nežuvo.

Lietuvis turi seniausią, gyviausią ir skambiausią kalbą.

Lietuvių dainos skambiausios ir gražiausios pasaulyje.

Lietuvio būdas — Kęstučio būdas, lietuvio protas — Vytauto Didžiojo protas, lietuvės širdis — Kęstučio žmonos, o Vytauto Didžiojo motinos Kunigaikštienės Birutės širdis.

GEROJI ŠIRDIS

Vanda Frankienė

Prie namų, ant laiptelių, sėdi mergaitė ir gailiai verkia. Ji kokių septynerių metelių, šviesiaplaukė, vardu Danutė. Verkia, kūkčioja ir liūdnai galvoja: „Kai aš užaugsiu ir būsiu mama, aš savo vaikams pirksiu viską, viską, ko tik jie panorės, ir niekad jie neverks ir neliūdės, kaip aš dabar. Štai, atsisakė mama nupirkti man tą puikiąją suknelę, kuri išstatyta drabužių krautuvės lange. Ak, kokia graži toji suknelė: melsva, žvaigždutėmis išmarginta — kaip vakaro dangus; o gal dar ir už dangų gražesnė“. —

Giliai atsidūsta Danutė ir vėl toliau svarsto, jau nusibraukusi ašaras: „Man mama pataria taupyti. Sako, būsią dar maloniau, kai pati nusipirksiu. O juk aš tikrai galiu susitaupyti. Dėdė Simas kiekvieną sekmadienį, apsilankydamas, duoda man pinigų. Kartais mamytė ir tėvelis. O ir tetutė Elzė duoda po visą dolerį, kada tik pažaidžiu su mažuoju jos Vytuku ir ją išleidžiu į krautuves. Andai mamytė nupirko mano santaupoms rausvą kiaulytę, kurios nugaroje plyšelis pinigams mesti. Nebepirksiu daugiau saldinių, nei ledų. Taupysiu ir taupysiu!“ — Taip bemaštydama ji pralinksėjo. Grįžusi vidun, papasakojo mamai

apie savo pasiryžimą taupyti ir tuoju pat išskuitė į gretimus namus, kuriuose gyvena teta Elzė.

— Tetute! — sušunka ji, įbėgusi virtuvėn. — Kada tik panorėsi eiti į krautuves pasipirkti, aš prižiūrėsiu Vytuką. Tik būk gerutėlė ir man užmokėk, nes aš nusprendžiau taupyti. Ar gerai? Sutinki, tetute?

— Žinoma, Danutėl. Puiku! Tuoju pat gali užsidirbti. Pavažinėk Vytuką vežimėlyje po kiemą, o aš nueisiu mėsos nusipirkti.

Danutė važinėja Vytuką ir linksmi jam, miegančiam, dainuoja:

Čiučia liūlia, Vyteli.

Čiučia liūlia, broleli.

Tau nupirksiu aš dūdelę,

O sau melsvąją suknelę.

Čiučia liūlia, Vyteli.

Čiučia liūlia, broleli.

Grižta teta. O Danutė skuba namo, rankoje užgniaužusi pirmąjį dolerį, kurį ir įmeta į taupomąją kiaulytę.

Kasdieną, grįždama iš mokyklos, Danutė stabteli valandžiukei prie krautuvės lango, kuriame iškabinta puiki, melsva suknelė. Ji negali atsigrožėti, atsidžiaugti. Jos širdelėje linksmi, nes ji taupo. Juk turės ateiti diena, kada ji galės nusipirkti tą suknelę — gražią, kaip melsvasis dangus. Tik taip neramu, kad kas nors ją nenusipirktų anksčiau.

Jau keletas mėnesių praslanko, kai Danutė taupo ir džiaugiasi, kad, štai, neužilgo nusipirks suknelę.

Vieną dieną, grįždama iš mokyklos, ji sustoja prie krautuvės lango ir žiūri į melsvąją suknelę. Užgina jai ūmus pasiryžimas: "Užėisiu į krautuvę ir paprašysiu, kad išimtų tą mano pamėgtąją apdarą iš lango. Jau šiandien pat įmokėsiu porą dolerių. Beje, dar tetutė man skalna. Užsuksiu pas ją — ji man atmokės skolą. Tada sugrįšiu į krautuvę — ir man įdės į dėžę šią suknelę, idant palaikytų, kol pilnai už ją atsilyginsiu; nes neramu, kad kita mergai-

tė nenusipirktų. Bėgsiu pas tetutę pinigų ir tuojau sugrįšiu!”

Linksma ir laiminga Danutė bėga pas tetutę. Tik netikėtai viename gatvės kampe ji stabteli, nustebusi: va, naujai pastatyta būdelė laikraščiams pardavinėti, o joje aklas senelis. Šalia būdos tupi vilkinis šuo, o aplinkui sukiojasi vaikėzai. Vienas jų, didokas berniokas, įmeta į pinigams dėti pastatytą dėžutę sagą, pasičiumpa iš dėžutės tikrąjį pinigą bei laikraštį ir nudumia sau. Juo paseka du kiti draugai — lygiai tą pat padaro. Senelis linkčioja galvą, dėkodamas. Danutei dingteli mintis: “Jei aš taip kasdien įmesiu po sagą ir pasiimsiu iš dėžės po pinigą — senelis nesužinos, nes nemato”. Bet beregint ji susigėsta, pažvelgusi į nelaimingą aklą žmogų, kuris, ranka grabaliodamas, dėžutėje suranda sagas. Jo veidu nurieda ašara. Gėda ir graudumas paliečia Danutės širdį. Ji prisiartina prie senelio ir sako:

— Nenusiminkit, aš noriu ir galiu Jums padėti. Kiekvieną dieną, grįždama iš mokyklos, aš drauge su Jumis pardavinėsiu šiuos laikraščius, suskaičiuosiu pinigus, ir niekas daugiau nebeišdris, užuot pinigų, įmesti į dėžutę sagų.

(Bus daugiau)

MYLĖSIM TĖVYNĘ

Petras Vaičiūnas

Per amžius mylėsim mes savo tėvynę!
Per amžius liepsnos jai jausmai mūs karšti!
Neliausim nelaimėj kaip liūtai ją gynę!
Su ja, kol gyvi mes, su ja ir karste!

Kiekvienas mūs darbas ir žodis kiekvienas
tešviečia tėvynės žaliame vainike!
Tėvynei ir rūtos ir karžygio plienas,
ar švies ji žvaigždėmis, ar bus ji nyki!

Mylėsim tėvynės mes žemę ir dangų,
jos ežerus, pievas, miškus ir upes!
Mylėsim jos jūrą, jos rytmetį žvangu!
Giedosim jai himnus ir godas rūpias!

Mylėsim tėvynę, kaip motiną mylim!
Stiprėsime jos oru, jos duona kvapia!
Lydėsime ją laimėn ne varsnom, bet myliom!
Su ja, kol gyvi mes, su ja ir kape!

Mes viską tėvynei — ir žagrę, ir dainą!
Jai varpos auksinės, jurginai margi!..
Te saulėn ji kyla, į garbę teeina!
Tesaugo ją Dievas džiaugsme ir varge!

VYSKUPAS TEOFILIUS MATULIONIS

1. Su didele pagarba sutiko Pašušvio gyventojai vyskupą — kankinį. Šauliai išjojo raiti jo pasitikti. Prie miestelio stovėjo didžiuliai išgėlių ir žalumynų paruošti vartai ir beveik visi Pašušvio gyventojai. Tą dieną mačiau vyskupą klebonioj. Norėjau visur ir visada būti su juo. Tik kai jaunas kunigėlis pažadėjo papasakoti apie gerojo vyskupo kančią, padaviau jam ranką ir išėjau.

2. Pirmą kartą komunistai suareštavo jį 1922 metais ir pasodino jį į kalėjimą Petrograde. Kalėjime jis išbuvo dvejus metus.

3. 1929 metais slapta buvo išventintas vyskupu. To nežinojo net ir draugai kunigai.

4. 1929 metais antrą kartą suareštuotas ir dešimt metų pasmerktas į koncentracijos stovyklą.

1931 metais dirbo miškuose netoli Leningrado. Čia kentė ne tik nuo bado, šalčio ir sunkaus darbo, bet ir nuo žiaurių komunistų.

5. 1933 metais Lietuvos valdžia išvadavo vyskupą drauge su kitais devyniais kunigais. Vyskupas T. Matulionis nuvažiavo į Romą. Popiežius savo audiencijoje jį pabučiavo ir pasakė: — Garbė lietuvių tautai, kuri davė tokį vyskupą. Jis buvo paskirtas Kaišiadorių vyskupu 1943 metais.

6. Trečiąjį kartą komunistai suėmė jį 1946 metais ir ištremė į Sibirą. Jis ėjo drąsus į kančią, dėkodamas Dievui, kad leido jam kentėti dėl Kristaus ir Jo šventos Bažnyčios. Grįžo jis iš tremimo 1956 metais. Buvo jau senas ir suvargęs. Popiežius parinko jam padėjėju kun. V. Slatkevičių, o Vyskupas Matulionis jį konsekrovo 1957 metais per Kalėdas Birštone. Už tai komunistai ištremė jį iš vyskupijos į tolimą Lietuvos miestą — Šeduvą. Kitais metais Vyskupas Matulionis švęs 90 metų amžiaus sukaktį. Jis laikosi tvirtai, nežiūrint silpnos sveikatos ir sunkių ištremimo sąlygų.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Linvydas Inga

Man pargrįžus iš darbo, pirmoji prišoko Gintė tauškėdama:

— Tetuk, mamytė gavo laišką iš Lietuvos. Aš mačiau. Toks melšvas vokas ir kitokios raidės.

— Turbūt, tetutė rašo?

— Taip, iš Kėdainių. Bet, tetuk, kodėl ji rašo nelietuviškai? Ar nemoka?

— Moka, moka, — atsiliepė Gintas iš kampo. — Tik adresas rusiškas.

— O ką ji rašo? — pasiteiravau, nusimesdamas apsiaustą. — Ar tu, Gintai, skaitei?

— Ne, mama skaitė. Bet ji ne visa supranta.

— Tu nesupranti, mama supranta! — užsistojo Gilė mamą. — Tik tau nesako. Tau ir nereikia žinoti.

Gintas pribėgo prie Gilės norėdamas ją nugriebti ir papurtyti, bet aš sulaikiau:

— Nebūk toks smarkus Gintai! Kur laiškas?

— Čia, ant lentynos, — pasigirdo mamos balsas iš virtuvės. — Sveikina su šventėmis ir laukia mūsų parvažiuojant. Rašo, kad labai visų pasiilgo. Vis žiūri, ar kas iš Taučiūnų neatvažiuoja...

— Iš Taučiūnų? — nustebau. — Kad mes tenai negyvenome. Ten nėra nė geležinkelio stoties. Artimiausia yra Kėdainių. Tik valandėlė kelio iki Taučiūnų. Ko tetutė nori?

— Paskaityk ir sužinosi, — tarė mama nusigręždama dengti stalo vakarienei.

Kai aš skaičiau laišką, Gilė žiūrėjo į mane išpūtus akeles, o Gintas nuėjo ir užsikniaubė ant knygos. Mama negalėjo kalbėti — ji šluostėsi ašaras.

— Tetuk, ko mamytė liūdi? — prisiglaudė prie manęs Gilė. — Ar kas mirė?

— Taip, Gilele, mirė. Povilas Lukšys prie Taučiūnų. Bet ne dabar. Prieš 40 su viršum metų.

— Tai jis negali atvažiuoti, kaip tetutė rašo, — nusprendė Gilė. — Tai ko mamytė verkia?

— Et, tu nieko nesupranti! — sušneko vėl Gintas. — Mamytei gaila... Povilas Lukšys žuvo už Lietuvos laisvę. Aš dabar jau suprantu.

— O ką tu supranti? — paklausiau prisėsdamas prie Ginto. Gilelė tuo tarpu užsliugė man ant kelių. Atėjo ir mama kiek apsiraminsi.

— Tetutė visai nekviečia dabar atvažiuoti, — murmtelėjo Gintas, stumdamas šalin Pėdą, tą mūsų katiną žvairį, kuris lindo ant knygos. — Tetutė nori pasakyti, kad prie Taučiūnų vis dar nesimato Lietuvos kariuomenės...

— O iš kur tu žinai tetutės mintis? — paklausiau.

— Mokytoja mums pasakojo, kad bus galima grįžti tik tada, kai Lietuvos kariuomenė išvys bolševikus. Taip buvo seniau ir taip vėl bus.

— Teisybė, Gintai, — pagyriau jį. — Tada galėsime grįžti Lie-

tuvon ir aplankyti Taučiūnus, kur žuvo Povilas Lukšys, pirmasis iš savanorių.

— Ar tas Povilas buvo tetutės vyras? — susidomėjo Gilė.

— Ne, ne vyras ir net ne giminė, — atsakiau. — Bet jis buvo mums daugiau negu brolis — tavo, Ginto, visų mūsų...

— Kad aš kito broliuko neturiu.

— Gali turėti, — įsikišo Gintas.

— Tu liaukis! — subarė jį mama. — Tėtė kalba rimtai.

— Taip, Gilele, — aiškinau toliau. — Visi yra mūsų broliai, kurie kovoja už Lietuvos laisvę. Povilas Lukšys buvo narsus Lietuvos gynėjas. Jis mušė bolševikus tada, kai jie pirmąjį kartą norėjo Lietuvą pasigrobtį. Kovodamas žuvo prie Taučiūnų. Paskui dar krito daug savanorių, kol Lietuva buvo apginta ir bolševikai išvyti. Kai Lietuva bus vėl laisva, daug žmonių kelias į Taučiūnus pagerbti visų Lietuvos karžygių, kurie ir dabar žūna už Lietuvos laisvę. Tetutė ir rašo: vis žiūriu ir žiūriu, ar neatvažiuojate nuo Taučiūnų... Ji laukia tos džiaugsmingos dienos.

— Tada ir mamytė neliūdės, — pliaukšterėjo Gilė rankomis taip smarkiai, kad net Pėdas pašoko ir vėl užmynė Gintui knygą.

— A škie! Tu man suplėšysi! — barėsi Gintas.

— O ką ten skaitai? — paklausė mama.

— Apie Povilą Lukšį. Susiradau tarp tetės knygų. Čia parašyta: "Povilas Lukšys buvo gimęs 1886 rugpiūčio 26. Jis gyveno Kėdainių aps., Surviliškio vals., Kazokų kaime..."

— Tai jis buvo kazokas! — leptelėjo savo žodį Gilė.

— Visai ne! — užriko Gintas. — Kazokai rusai, o jis buvo lietuvis. Jis tik tarnavo rusų kariuomenėje caro laikais. Čia, štai, parašyta: "Pradėjus tvertis Lietuvos kariuomenei, surinko savanorių būrelį ir juos atvedė į Kėdainius, kur jie buvo priimti į apsaugos būrį... Su tuo būriu 1919 vasario 8, ankstų rytą, slinko prie Taučiūnų kaimo. Bolševikai pradėjo netikėtai šaudyti... Vyrai šoko iš rogių ir ruošėsi gintis. Povilas Lukšys stačias drasino kitus. Pašautas krito į roges... Buvo parvežtas į Kėdainius ir palaidotas šv. Jurgio kapinėse, o paskui perkeltas į karių kapines... Taučiūnų laukuose jam buvo pastatytas paminklas".

— Gerai, Gintai, — pagyriau. — Tu daug žinai. Kai bus Vasario 16 minėjimas, papasakok ir kitiems mokiniam.

— Ir aš eisiu į minėjimą, — jau dabar prašėsi Gilė.

— Eisi, eisi, — sutiko mama. — O dabar eikime vakarienauti.

TREMTINIAI

V. Jonikas

Daug dienų gražiųjų
Tarp laukų žalių
Liko, mus išgujo
Tremtinių keliu.

Pakelėse beldėm
Į namų duris,
Laukėm pasimeldę,
Kas atidarys.

Rūpesčiai sugildė
Mūsų širdeles,
Atėmė, nutildė
Sesių daineles.

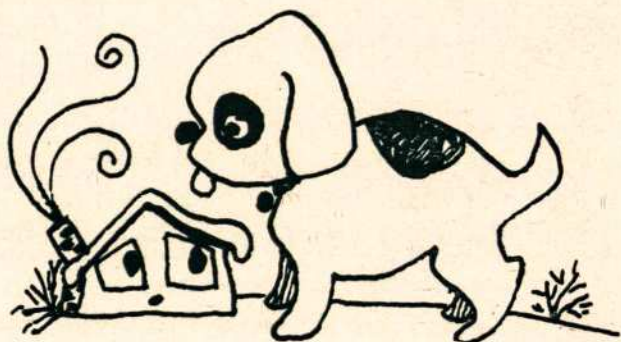
Tik pastogės viešos
Ir keliai vieši
Tėviškėlę piešė
Ašaros laše.

Daug dienų gražiųjų
Tarp laukų žalių
Liko, mus išgujo
Tremtinių keliu.

Jonuko pamoka

Jonukas buvo labai geras berniukas, bet jis turėjo vieną blogą įprotį — meluoti. Jis pasivaikščiodamas matė

mažą šuniuką, o sugrįžęs namo, pasakodavo, kad matęs šunį, didesnį už namą!

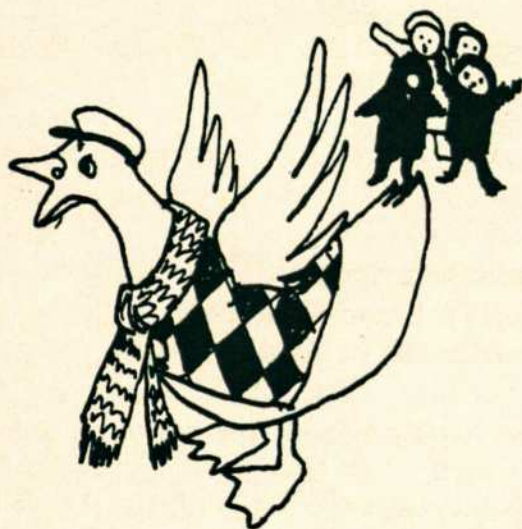

Nykštukai nutarė Jonuką iš to blogo įpročio išgydyti. Kiekvieną kartą, kai jis nebūtus dalykus pasakos, tuoj pasidarys taip, kaip jis sakė.

Vieną rytą, Jonukas atsisakė valgyti pusryčius, nes jam košė nepatiko. Ir kai jis pasiteisino, kad košė kieta, kaip akmuo, košė tuoj pavirto į kietą pilką akmenėlį.

Vėliau tą dieną jis susipešė su savo draugu Tomuku. Ir kai kitiems draugams pasakojo,

kad Tomukas kvailas, kaip žąsis, Tomukas be-matant pavirto į piktą žąsiną. Jonukas ėmė verkti ir atsiprašyti. Jis taip išsigando, nes dar pamatė šalia savęs stovintį nykštuką!

— Jei pažadėsi niekad daugiau nebūtų dalykų nepasakoti, Tomuką sugrąžinsim. Bet tebūna

tau pamoka, kad tik gražius ir teisingus dalykus reikia kalbėti!

Jonukas prižadėjo. Žąsinas dingo iš akių ir toj vietoj vėl stovėjo Tomukas. Jonukas tikrai pasimokė, nes po to, tėveliai niekad negirdėjo jo pasakojant nebūtų dalykų.

MIELA MOTINĖLE, KUR GI ESI TU?

Marija Ramūnienė

VAIDINIMAS MOTINOS DIENAI

MARYTĖ — našlaitė, gyvenanti
pas Aukštienę
AUKŠTIENĖ
AUDRONĖ — Aukštienės duktė
GIEDRIENĖ
DALIUS, RAIMUNDAS, JONE-
LIS — Giedrienės sūnūs
ŽIOGELIAI
GĖLĖS

SCENA I

(Miesto prienamis. Marytė ir Audronė artinasi.)

AUDRONĖ: (labai piktai) Aš tavęs nemyliu! Tu biauři skundikė!

MARYTĖ: Audrone, aš juk visai tavęs neskundžiau, aš...
(ateina du berniukai.)

DALIUS: Kas čia? (pažiūrėjęs Audronei į veidą) Tu ir vėl pikta, Audrone?

AUDRONĖ: Būtum ir tu piktas. Tai vis dėl tos Marytės - skundikės!

RAIMUNDAS: Juk tavęs Marytė neskundė, kad pamokų nepadarei.

DALIUS: Audrone, tu neparuoši pamokų ir vis pasakoji mokytojai, kad tau mamytė liepia tai namus tvarkyti, tai indus plauti.

RAIMUNDAS: Mes visada suplaunam mamai indus, ir lauke žaidžiam, ir visada išmokstam, kas užduota.

AUDRONĖ: Bet kai mokytoja paklausė Marytės, tai ji pasakė, kad mama man liepė mokytis ir nereikėjo nieko dirbti. O juk ji galėjo pasakyti...

DALIUS: (pajuokiančiai) O juk galėjo pasakyti, kad tu televiziją žiūrėjai.

AUDRONĖ: Jūs visi tik užtariat Marytę! Ji visų geriausia, mandagiausia.

RAIMUNDAS: Už tave tikrai geresnė ir nepasipūtus. Tu gi labai mėgsti girtis.

- AUDRONĖ: Pasipūtus! Ar tu neužsigauni, kai iš tavęs juokiasi? Dabar mane tikriausiai visi įtaria, kad aš tą Rasos dolerį paėmiau (*verkia*).
- MARYTĖ: Neverk, Audronėle, juk niekas nesakė, kad tu jį paėmei.
- DALIUS: Mokytoja nieko nekaltino, tik visų klausinėjo ir liepė Rasai, namuose gerai pažiūrėti. Tik Teisius vienas pasakė, kad tu paėmei, nes tu šiandien krautuvėlėje per pertrauką saldainius pirkai.
- AUDRONĖ: Man tėvelis visada duoda pinigų. Aš ir pati pasiimu iš mamos smulkios gražos dėžutės.
- MARYTĖ: Bet ar tu mamos paprašai?
- AUDRONĖ: Mano mama labai gera, ji man nieko nesako.
- DALIUS: Tavo mama labai gera... Jei aš net penkis centus paimčiau nesiklausęs, man tikrai diržą duotų. Tu geriau nesi-girtum, kad pati imi.
- AUDRONĖ: Aš niekada svetimo nepaimčiau. Bet jūs manęs nemėgs-tate, nes aš nepataikauju visiems, nesilažiau mokytojai, kaip, va, geroji Marytė.
- DALIUS: Matai, kokia tu pikta. O Marytei pavydi, kad ją mylime.
- AUDRONĖ: Aš nepavydžiu! Aš nenoriu Jūsų klausytis, eikite sau (*Nusigręžia piktai*).
- DALIUS ir RAIMUNDAS: Sudiev, Maryte. Sudiev ir tau pikčiurna (*nueina*).
- AUDRONĖ: Ir tavęs aš visai nenoriu! Atiduok man tą pasakų knygą!
- MARYTĖ: (*kiek sumišus*) Tu man ją dovanojai, bet jei nori, prašau imk ją atgal (*ima iš veršėnikės knygą; viena knyga krin-ta ant žemės ir iš jos iškrinta doleris. Marytė lenkiasi jį paimti*).
- AUDRONĖ: Va kur Rasos doleris! Vagilka! (*paniekinamai*) Visų ge-roji Marytė! Vagilka!
- MARYTĖ: Man vakar kaimynė davė dolerį....
- AUDRONĖ: Kas tau duos. Ir dar dolerį! Meluoj!
- MARYTĖ: Ne, aš nemeluoju. Man davė ta sena ponja Smith. Ji ne-šė du didelius krepšius pirkinių, ir aš pasisiūliau jai pa-dėti panešti. Ji nudžiugo, mes kalbėjom ir ji...
- AUDRONĖ: Netiesa! Mama duoda tik 25 centus, kai jai pristato vi-sos savaitės maistą, o čia duos visą dolerį už vieno krep-šio panešimą. Ir dar ponja Smith, kuri yra neturtinga; ji net automobilio neturi.
- MARYTĖ: Audrone, aš tikrai, tikrai tau sakau, kad ji man davė tą dolerį už tai, kad aš jai padėjau ir kad aš....
- AUDRONĖ: O taip! Už tai, kad tu vargšė be mamos... Tave visi gi-ria, klasėje pavyzdžiu stato: "kaip ji gražiai rašo! kiek

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Jonas Minelga

Linksmi tą rytą
Iš lovų kėlėm,
Mokyklonėjom
Su vėliavėlėm.

Štai mes jau klasėj;
Žvelgiu į Vytį, —
Širdelė mano
Iš džiaugsmo švyti.

Trispalvei plazdant
Mąstai, svajoji:
Šiandien Vasario
Šešioliktoji!

Ką ji mums mena, —
Kiekvienas žino,
Tėvynei laisvę
Kariai grąžino.

Srauni Širvinta,
Daugai, Kėdainiai...
Visur kovojo
Kęstučio ainiai.

Simtai jų krūto,
Kai laisvę nešė, —
Mums testamentą
Krauju parašė:

— Mylėk, lietuvi,
Tėvynę savo,
Kurioj trispalvė
Suplevesavo!

Kovoj mes mirštam,
Kad tu gyventum,
Gimtoj šalelėj
Laukus purentum!

- eilėraščių moka, — kaip gražiai elgiasi". Žinoma tu visų klausai, visiems pataikauji. Gražus elgesys, pinigų vogti!
- MARYTĖ: Audronėle, aš tau sakau, kad aš nevogiau pinigų, kodėl tu man netiki? (verkia).
- AUDRONĖ: Aš mamytei viską pasakysiu! Pasiskųsiu, kad tu pinigų pavogei, o mane įtarė, nes aš pirkau saldinių, tu skundei mane, o mokytoja mane barė, aną kartą net po pamokų paliko. Kol tavęs nebuvo man buvo taip gera: mane vieną tėveliai mylėjo, ir daiktai, ir žaislai buvo tik man vienai. Dabar mano tėvelis išmes tave, kaip vagį! Ir mano mama nebus tavo mama. Eik sau ir daugiau nebeateik! Čia ne tavo namai, čia mano namai! (Audronė atsisuka ir eina į duris, Marytė dar nori jai ką sakyti, bet tik apsikniaubia.)

Scena užsidaro

(Bus daugiau)

ŽIEMA LIETUVOJE

Pranys Alšėnas

Žiema Lietuvoje prasidėdavo, galima sakyti, gana anksti. Dažnai spalio mėnesį jau turėdavome gana daug balto sniegučio, o jau su lapkričio pradžia — visi laukai, miškai, pievos ir dirvos būdavo nukloti baltai žėrinčiu kilimu.

Pirmojo sniego sulaukę, matydavom iš augštybių krintant baltas, dideles sniegules, gražiausiai išdabintais pakraščiais, tarytum genialaus menininko išraitytais...

Sniegas, iškritęs spalio mėn. — dažnai dar nutirpdavo, bet jau po Visų Šventų ir Vėlinių dienų pasirodęs, dažniausia jau pasilikdavo visai žiemužei, ligi kovo vidurio ar balandžio mėn. pradžios.

Iš pat pradžių iškritęs lietuviškasis sniegas, dažnai būdavo pakankamai drėgnas, kad galėdavom iš jo gana gerai lipdyti "senius besmegenius", geras sniego gniūžtes kautynėms pasidaryti ir t. t. Tačiau — tai būdavo neilgai. Jau su gruodžio mėnesiu, stojus stipresniems šalčiams, sniegas pasidarydavo toks sausas, tarytum pajūrio ar paupės smėlis. Ryškiomis ir šaltomis naktimis — jis žybėdavo mėnulio šviesoje pasigerėtiniais kristalais, o minamas po kojomis — girgždėdavo, tarytum specialiai pagamintas girgždalas...

O šaltis — menininkas — kaip gražiai išdabindavo, išpuošdavo kaimo trobelių langus, langelius visokiausiais ornamentais, visokiausiomis gėlėmis. Būdavo — tik gerėkis jo gražiais darbais. Mėgdavom mes trobos užšalusį langą piršteliais patrinti ar šiltu kvapu prapūsti, kad pamatyti, kas už lango darosi: kaip žvirbliai, zylės ir kiti paukšteliai jaučiasi. Išnešdavom jiems maisto — duonytės trupis.

nių ir kitokių liekanų, nes šaltis ir sniegas sukaustydavo žemelę ir nebūdavo kur jiems pasikapstyti, pasirinkti.

Didžioji dalis mano vaikystės atsiminimų rišasi su žiemos sniegu. Tuomet klausydavomės vyresniųjų pasakojimų, jog gruodyje ir sausyje ir kitame mūsų žiemos laikotarpyje yra kraštų, kur nėra sniego, netgi — pievos žaliuoja, gėlės žydi. Mes tikėdavom į tai, bet, kartu, mums tai būdavo tarytum pasaka...

Kartais, prie sniego ir kieto žiemos šalčio prisidėdavo ir smarkus vėjas su savo šėlsmu. Jis imdavo pūsti, triūbyti kaimo pirkių kamiuose, tarytum garsiausiomis dūdomis, imdavo girgždinti namų langines ir pūstyti sniegą, kartais sunešdamas didžiules pūsnis, beveik su kaimo namelių stogais. Gera tada būdavo sėdėti prišildytose trobose, tarytum tariant žiemos šalčiui ir vėjui pūstytojui: — "Aš jūsų nebijau..."

Dienos metu, dideliems šalčiams kartais braškinant kaimo tvoras, išlisdavo saulė iš po debesų. Bet ji nė kiek nešildė, o jos veidas atrodydavo toks išblyškęs, visiškai ne kaip vasaros saulės, o dangus — pilkai mėlynas...

Taigi, Lietuvoje baltasis sniegutis, pasirodęs su lapkričio pradžia, dažnai pasilikdavo visai žiemai, 4—5 mėnesiams.

Tiesa, būdavo vadinamų atodrėkių. Tada sniegas pasidarydavo drėgnas, duodavosi suvoliojamas į įvairias figūras ir formas, nebegirgždėdavo po kojomis, bet — nenutirpdavo.

Laukuose, slėniuose ir grioviuose — sniego būdavo priverčiama net ligi 6—10 pėdų.

O kaip gražu žiemos metu būdavo miškuose: medžiai storai apdrėbti sniegu, o ypač eglės — tarytum su storų storiausiomis sniego kepurėmis. Žiemą miškuose ir laukuose — net sunku būdavo akims žiūrėti. Visur tik balta, balta, su neišpasakyto žerėjimo atspalviu...

Kartais mes, paaugliai, prisikimšę kišenės sumuštinių, padarydavom ekskursiją į žiemojantį mišką. Tuomet jausdavomės tarytum kokie išradėjai, atradę niekieno nežinomą miško karalystę. O kaip būdavo įdomu valgyti tuos sumuštinis, kurie kišenėse sušaldavo tarytum į kiečiausį ragą. Vis, mat — kitaip...

Upės, upeliai ir ežerai — kai užšaldavo su žiemos pradžia, tai tik pavasarį atšildavo ir vanduo nešdavo sutrūkusius ledus didžiuliais kiekiais ir milžiniškom skeveldrom.

Daugelis šiandien populiaraus žiemos sporto — anuomet mums būdavo nežinomas. Tiesa, eidavom ir mes čiuožti ant upelių ar ežerų

LINKSMIAU

Jonelis: Ką veikė Noė, kai buvo arkoje?

Petrelis: Ogi žuvavo ir pagavo nemažai žuvų!

Jonelis: Bet kaip jis galėjo, jei tik du sliokus turėjo?

Elytė: Kas yra "svarstyklės"?

Onytė: O, tai toks daiktas, kur mamytė užlipa, truputį pastovi, o paskui labai pyksta.

Mokytojas: (skaičiavimo pamokoje) Šeši vaikai vasarą nuėjo prie upės. Dviem iš jų mama buvo uždraudusi maudytis. Kiek vaiku maudėsi?

Visa klasė vienu balsu: Šeši!

Tėvelis: Pasakyk, Jonuk, kam reikalingas oras?

Sūnelis: Kad būtų kur paukščiams skraidyti.

Svečias: Kodėl tokį mažą gabaliuką mėsos man atnešėt?

Padavėjas: Teisybė, kad mažas, bet pamatysit, kaip ilgai jį valgysite.

Mokytojas: Petruk, pasakyk man, kas yra vilna?

Mokinys: Kad nežinau.

Mokytojas: Iš kokios medžiagos pasiūtos tavo kelnės?

Mokinys: Jos pasiūtos iš senų tėvelio kelnų.

— Ši jūsų veido išraiška nėra pakankamai maloni, pone, — pasakė fotografas.

— Palaukit minutėlę, — atsakė ponas, — kol nusimausiu savo naujus batus.

Maža Katrytė žiūrėjo, žiūrėjo į veidrodį ir staiga pastebėjo, kad jos akys nejuda, tiktai žiūri tiesiai ir gana!

— Mama, mama! — sušuko nusi-gandusi mergaitė. — Mano akys pasigadinusios! Žiūrėk, visų juda, var-tosi, kai žiūri, o mano — ne!

Mama, pamačiusi mergaitę prie veidrodžio, visai dėl jos akių sveikumo nesijaudino. Ji patarė ir kitiems vaikams pasitikrinti prieš veidrodį savo akis. Ir visiems rodėsi, kad jų akys nejuda.

O jūsų?...

ledo, bet dažniausiai be pačiūžų, tik su batais. Įsisvaravę, gana toli nu-
čiuoždavom ir puikiai išsisportuodavom...

Gana populiarius sportas anuomet būdavo — nuo kalno su ro-
gutėmis... Tai malonumas! Net ir didžiausių šalčių nejausdavom be-
dulkėdami sniegu nuo kalno, o paskui — traukdami rogutes į viršū-
kalnę...

Ir į mokyklas — mums būdavo daug toliau nueiti, negu miesto
vaikams. Nevisuose kaimuose buvo pradžios mokyklos. Kartais reikė-
davo paeiti į gretimą kaimą ar miestelį. Kai būdavo daug sniego, tė-
veliai paveždavo rogėmis, traukiamomis arkliukų.

Ach, miela prisiminti gimtąjį kraštą — Lietuvą, kuri dabar ne-
gerų mūsų buvusių kaimynų užimta — okupuota, o — tuo labiau —
miela prisiminti mažystės dienas, praleistas Lietuvoj, su jos gražiomis
žiemomis, pavasariais, vasaromis ir rudeniais...

ALGIS IR ALYTĖ

"Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir būt.
Tą garbę gavome užgimę,
Jai ir neturim leist pražūt!"

Štai Šešiolikta Vasario!
Mes programoj dalyvaujam.
Didvyrių žemė — Lietuva:
Ją mylėt — mūs pareiga.

Šiandien meldžiasi Alytė,
O su ja kartu mamytė,
prie Marijos Šiluvos:
Ji globėja Lietuvos.

— Dievo Motina mieloji,
Tu, kuri visus globoji,
Daugel mūs Tėvynėj likę:
Gelbėk juos nuo priešo pikto.

A. Bendorius

AVIRIO EŽERAS. NEMUNAS.

Iš Liškiavos iškeliavę ir pasiekę plentą, jiedu nutarė negrįžti į Merkinę, bet važiuoti plentu toliau į vakarus. Merkinę aplankys kita proga, gal grįždami namo.

Važiuoja mūsų keliautojai, mina dviračių pakojas, o saulutė svi-lina, kaitina. Prakaitas lašais varva. Juo saulutė augščiau kyla, juo karščiau darosi. Netik troškulys, bet ir nuovargis nepaleidžia. Pirmoji poilsio vieta prieš akis — Leipalingis — dar toli. O kaip būtų gera pasimaudyti, atsigaivinti Nemuno vėsiamame vandenyj! Juk jis turi būti kur nors netoli, tik už miško. Pasiveja einantį žmogų ir klausia:

— Ar toli Nemunas ir kaip jį pasiekti?

— Nearti jis, privažiavę mišką pasukite keleliu į kairę ir važiuo-kite tiesiai ligi atsidursite į Nemuną.

Čia pat miškas ir tas kelelis. Pasuko juo ir traukia link Nemuno. O kas per gražumėlis to miško! Pušys lyg nendrės, lyg milžiniškos kanklių ištemptos stygos: augštos, plonos, lieknos, grakščios, o pro jas dešinėj matyti tyvuliuoja krištolinis Avirio ežero vanduo. Nuosta-bus tas Aviris. Jis lyg žalsvo sidabro juosta, siauras, bet ilgas, guli iš visų pusių miško apsuptas, tų lieknų pušelių liūliuojamas, migdomas. Dėl to jis ramus, jo tviskančio lyg veidrodžio veido nesudrumščia bangų raukšlės, neužpučia vakarys. Jį saugo ir globoja pušynas. Nie-ko nėra gamtoj gražesnio, kaip ramus, saulės apšviestas ežeras pro me-džius. Patiko mūsų keliautojams ši vieta. Ji tokia rami, tyli, kvapni pušų sakais ir gėlių žiedais. Kelelis siauras, smėlėtas, sunkiai pava-žiuojamas, daugiau dviračius pėsti veda, nekaip važiuoja, bet nenu-

sibosta. Gamtos gražumas ir nuovargį numarina. Tik po vidurdienio, išalkę ir pailsę jie išvysta Nemuną ties Baltašiškių kaimeliu.

Guldo dviračius, greit nusirengia ir šoka į vandenį. Kaip malonu! Vanduo vėsus, bet nešaltas. Jis teka, bet be sūkurių, tykliai, lėtai. Taigi ir maudytis nepavojinga.

— Antanuk, — sako Algiukas, — žiūrėk! laivelis ten ant kranto prie pat vandens. Pabandykim jį įstumti į vandenį ir paplaukioti.

— Puikus sumanymas, — atsako draugas.

Prieina jiedu prie laivelio ir nesunkiai jį nustumia į vandenį. Laivelyj yra ir du irklai. Jiems belipant į laivelį, atsiranda iš už kalnelio žmogus ir sušunka:

— Atsargiai vaikai! Jeigu esate neprityrę laiveliu plaukioti, tai galite pražūti. Štai anoj pusėj Nemuno, matote, vaikšto lenkų pasienio sargyba. Juk jūs žinote, kad anapus Nemuno visas mūsų kraštas yra lenkų pagrobtas. Jie ten žiauriai valdo, lietuvius persekioja. Dėl to Lietuvos valdžia nepalaiko jokių ryšių su Lenkija. Jeigu pakliūsite į lenkų rankas, tai žinokite, kad jūsų negalės išgelbėti. O jie jus suimtų, kaip tariamus šnipus, nuteistų ir į kalėjimą įkištų. Nevienas šio krašto žmogus taip pražuvo: pateko lenkams ir dingo be žinios. Net ir tokių vaikų, kaip jūs, yra pražuvusių.

— Bet, dėde, mes neplauksime į aną pusę.

— Nereikia nė anos pusės: ši pusė Nemuno priklauso Lietuvai, o ana pusė Lenkijos. Jeigu tik pateksite į Nemuno vidurį, tai lenkai sargybiniai pradės šaudyti ir jus privers plaukti pas juos į aną pusę. Jeigu nepaklausysite, tai nušaus. Jie jau nekartą taip padarė.

— Bet mes, dėde, čia tik pakraštyj, kur negilu.

— Na, tai tik žiūrėkite, kad nepagautų Nemuno srovė. Jeigu pagriebs srovė, tai nepajėgsite jai atsispirti ir pateksite į upės vidurį. O tada žinote kas jus laukia!

Įsėdo mūsų vyrukai, pradėjo irkluoti ir pamatė, kad irklai jų neklauso. Nuo kranto pavyko greit atitolti, bet toliau jau patys negali laivelio valdyti. Jį vanduo neša, kur nori. Krantas tolėjo. Jie girdi žmogų šaukiant:

— Grįžkit! Grįžkit atgal, nes pakliūsite lenkams! Grįžkite greičiau!

Deja, laivelis neklauso, jį jau neša srauni Nemuno vidurio srovė. Staiga jie išgirsta šūvių...

TRUPUTĮ PAGALVOK

MĮSLĖS

Prisiuntė Pr. Alšėnas

Pakulinis vaikas, taukų sermėgėlė, aukso kepurėlė.
Stūkso, mūkso, keturi patalą kloja, penktas su botagu
tvoja.

Ievutė kalnuota, lazdelė rainuota.

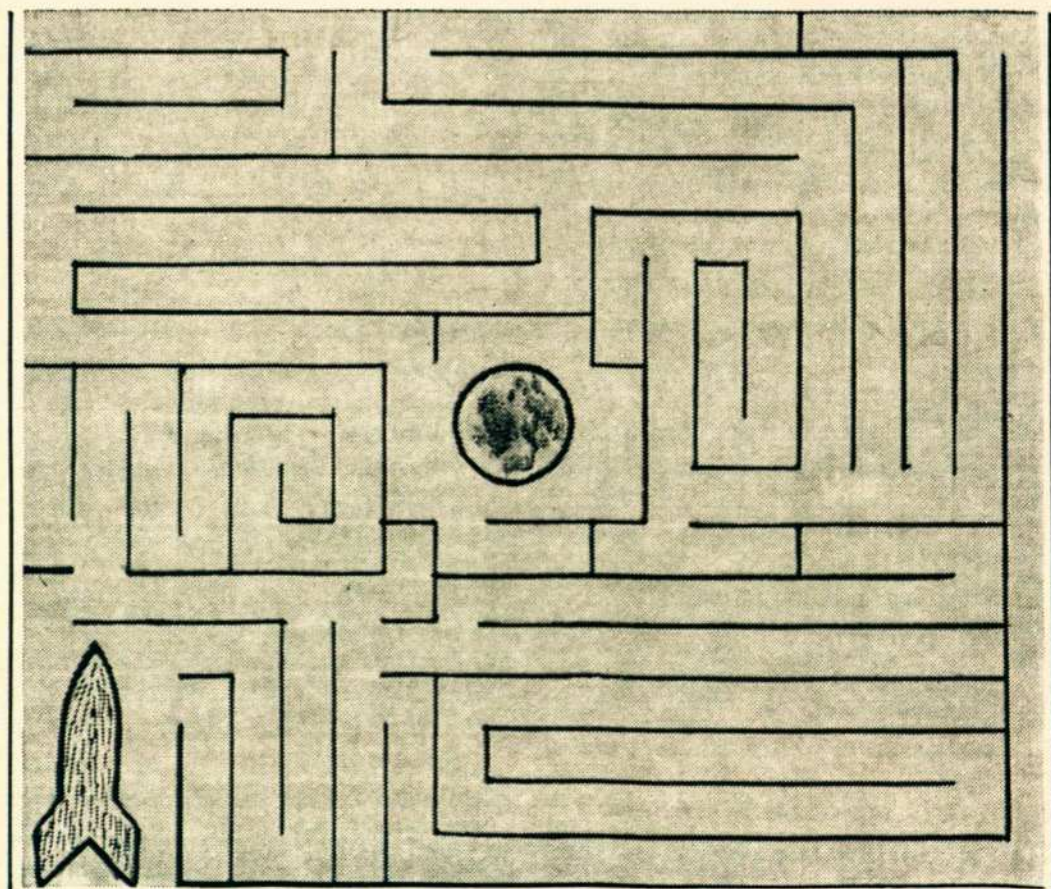
Du lydekaičiai galvomis susidūrę.

Dvaras važiuoja, kalė dainuoja.

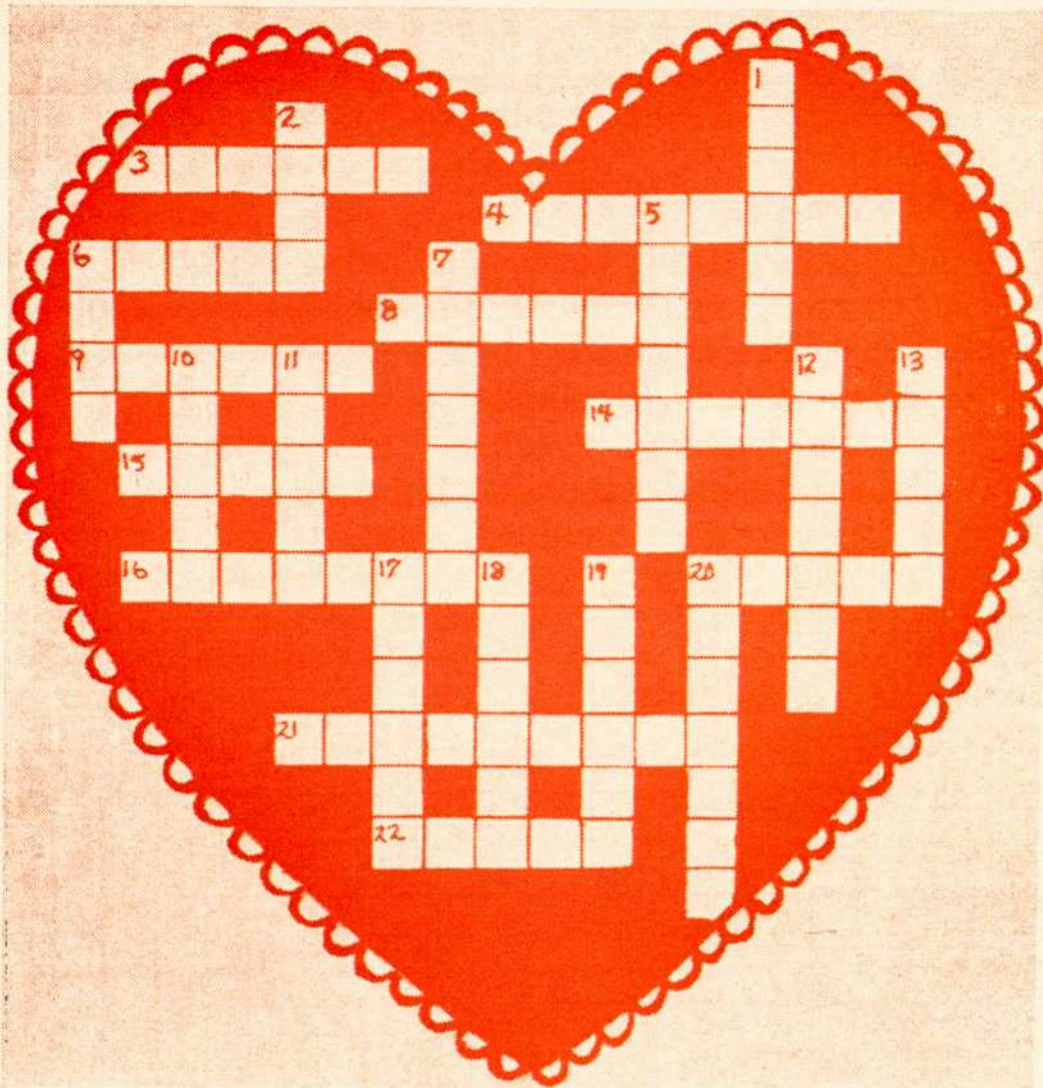
Kitus maitina, o pats niekados nevalgo.

Keliai, keliai — tik du galai.

Suraskite kelią į mėnulį:

ŠIRDIES GALVOSŪKIS

Skersai:

3. Lietuviais.... ir būt!
4. Labai mėgiamas tautinis šokis.
6. Neapsimoka plaukti prieš...
8. Kas atvaizduojama šiame galvosūkyje?
9. Nukirsto medžio liekana.
14. Eiti pro šalį.
15. Ant akmenų ar medžio žievės augas grybas.
16. Tegul saulė Lietuvos prašalina.
20. Taisyti prakiurusias kojines.
21. Vasario 14 d. yra Šv. šventė.
22. Mano tėvelių duktė būtų mano...

Žemyn:

1. Širdis yra... simbolis.
2. Lietuviais esame mes ...
5. Nepriklausomybės šventė yra... 16 d.
6. Eina paskui.
7. Mūsų Tėvynė.
10. Medžio ir mėnesio pavadinimas.
11. Šveicarijos kalnai.
12. Vardan tos Lietuvos ... težydi.
13. Maitintis.
17. Kas reikalinga plovimui ir skalbimui?
18. Jei maistas patinka, sakom, kad jis...
19. Kas..., rašo, duonos neprašo.
20. Žemės dirbėjas.

MŪSŲ KŪRYBA

ALGUČIO SAPNAS

Danutė Bruškytė

(Pasaka laimėjo II-ją vietą
"Eglutės" konkurse)

Vieną vakarą mamytė Algučiui ilgai pasakojo apie Lietuvą. Užmigęs jis sapnavo:

Gražus dienovidis. Algutis eina per mišką. Staiga pamato — po medžiu stovi graži karalaitė ir verkia. Algučiui jos pagailo. Jis paklausė, ko ji verkia. Karalaitė pradėjo Algučiui pasakoti. Į jos pilį atėjo piktas plėšikas. Ją iš pilies išvarė. Dabar jis pats ten gyvena. Pilies bokšte jis pakabino raudoną vėliavą. Karalaitės tarnai turi jo klausyti, ir sunkiai dirbti. Jie negali lietuviškai kalbėti ir dainuoti. Ji vėl pradėjo gailiai verkti.

— Alguti, aš žinau, tu esi geras berniukas. Padėk man! Jau daug metų aš verkiu ir nuo ašarų apakau. Praregėsiu, kada pilies bokšte iškils mano trispalvė vėliava. Už tos sraunios upės ir augštų kalnų yra mano pilis.

Šiandien plėšiko nėra namie. Eik į pilį. Lipk laiptais augštin. Pasuk į dešinę. Pamatysi žalsvas duris. Drąsiai jas atidaryk. Kambary bus tamsu. Tu nebijok. Sienoje kabo mano senolės portretas. Prie jo pamatysi miegantį plėšiko tarną. Imk mano žiedą. Juo paliesi tarno akis, kad jis nenubustų. Atsargiai pastumk portretą į šalį. Rasi mažas dureles. Žiedu paliesk užraktą. Durelės atsidarys. Ten rasi mano geltoną žalią raudoną vėliavą. Skubėk į bokštą ir iškelk.

Staiga miškas dingo. Algutis atsirado prie pilies vartų. Jis darė viską, kaip sakė karalaitė. Užlipęs į bokštą, jis apsidairė. Iš vienos pusės švietė vakaro žara. Iš kitos pusės matėsi maži debesėliai. Algutis greit nutraukė raudoną vėliavą. Greit iškėlė karalaitės trispalvę. Staiga kilo dide-

LIETUVOS HIMNO ISTORIJA

Vytautas Narutis

(6-to skyriaus mokinyš)

Himnų yra įvairių rūšių: bažnytinių, valstybinių ir organizacinių.

Lietuvos Himnas, kurį dabar giedame, turi savo įdomią istoriją. Jis buvo išrinktas iš daugel kitų tam tikslui sukurtų himnų. Jau nuo 1880 m. tam tikromis progomis Seinų kunigų seminarijos klierikai pradėjo giedoti tautinį himną — rašytojo Adomo Mickevičiaus "Tėvyne Lietuva, tu kaip sveikata". Šį himną Susivienijimo Lietuviškų Katalikiškų Draugijų seimo metu, 1888 m. Mahanoy City, Pennsylvania, po pamaldų pirmąkart sugiedojo. Nuo tada himnas paplito į kitas Amerikos kolonijas. O 1893 m., kada buvo minimas Simono Daukanto 100 metų gimimo sukaktis, buvo sugiedotas kitas himnas: "Lai gyvuoj mūs tauta", kurio žodžius parašė kun. Jonas Žilius (Jonyla).

1898 m. laikraštis "Tėvynės Sargas" paskelbė vysk. A. Baranausko "Tu Lietuva, tu mieliausia mūsų motinėle", ragindamas jį laikyti mūsų himnu.

Kurį laiką šios dainos lenktyniavo Amerikos kolonijose. Vėliau Lietuvos Himnu siūlė priimti "Dievas galybių su mumis" ir Maironio "Kur bėga Šešupė" su pabaiga "Neapleisk, Augščiausias". Ginčai kilo ir dėl Sauerveino "Lietuviais esame mes gimę". Tik 1905 m. pirmą kartą Vilniuje viešai buvo sugiedotas dabartinis himnas, V. Kudirkos "Lietuva, Tėvyne mūsų". Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė patvirtino šį himną 1918 m. ir ligi šiandien jis yra giedamas.

lė audra. Į kiemą įėjo plėšikas. Ant pečių jis buvo užsimetęs karalaitės šermuonėlių apsiaustą. Rankoje laikė kruviną kardą. Algutis labai nusigando. Jam iš rankų iškrito raudona vėliava. Ji nukrito plėšikui ant galvos. Trenkė žaibas. Kur stovėjo plėšikas, iškilo liepsnos. Jis sudegė. Audra nurimo. Pasidarė šviesu. Danguje pasirodė vaivorykštė. Upė

dingo. Jos vietoj buvo graži pieva. Žydėjo purienos. Skraidė drugeliai. Švietė saulutė. Keliu į pilį bėgo praregėjusi karalaitė.

— Alguti, Alguti, — šaukė kažkas.

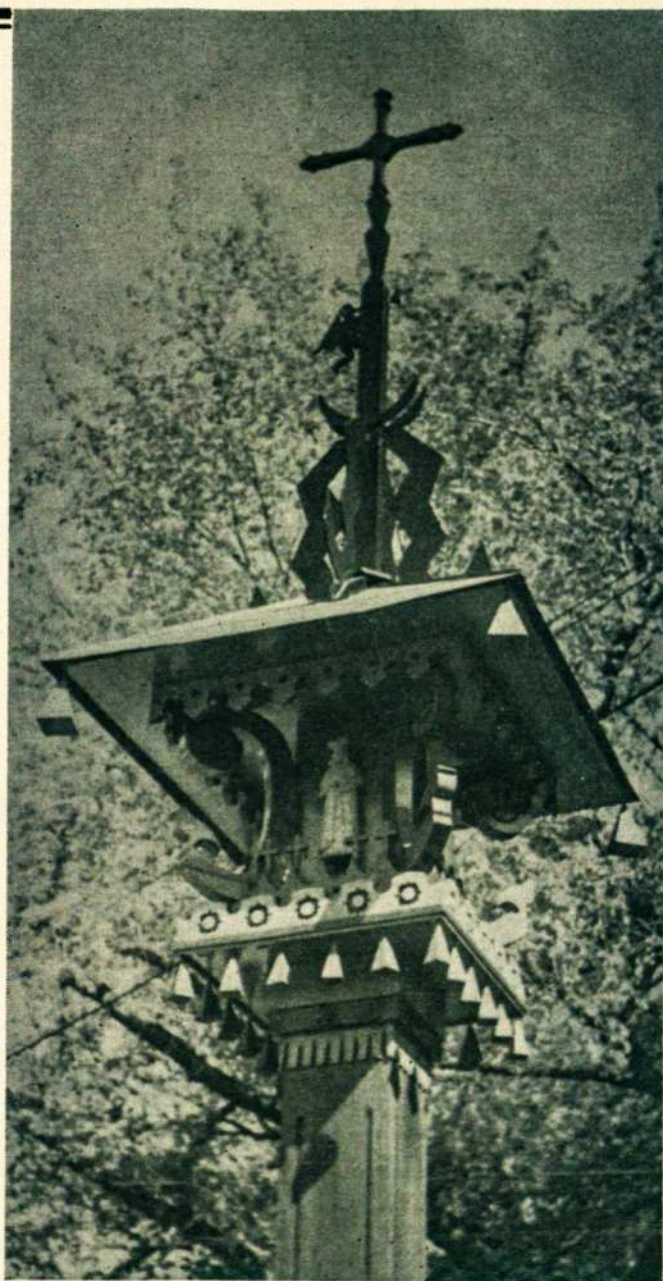
Algutis pamatė mamytę.

— Kelkis, Alguti, laikas į mokyklą.

— Mamytė, aš išvadavau Lietuvą! — ir pradėjo pasakoti savo sapną mamytei.

ATSIUSTA PAMINĖTI:

"Amberella", J. Narūnės idomi pasaka apie mūsų gintarą ("Gintarėlė") išversta į anglų kalbą. Dabar galima šią pasaką skaityti lietuvių, anglų ir ispanų kalbomis! Knygą užsakykite "Eglutės" administracijoje. Kaina 1 dol.

GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

Mislės: psl. 27. — Žvakė; karvė gulasi; katė; suolai trobos gale; netepti ratai; duonos kepalas; siūlai.

Širdies galvosūkis: psl. 28. — Skersai: 3. turime, 4. kalvelis, 6. srovė, 8. širdis, 9. kelmas, 14. praeiti, 15. kerpė, 16. tamsumas, 20. adyti, 21. Valentino, 22. sesuo. Žemyn: 1. meilės, 2. gimė, 5. Vasario, 6. seka, 7. Lietuva, 10. liepa, 11. Alpės, 12. vienybė, 13. misti, 17. muilas, 18. skanus, 19. skaito, 20. artojas.

Vasario ŠVENTĖS ir VARDINĖS

ALP 1785
L.arch.

1. Ignotas, Veridiana / Gytautas, Eidvilė
2. **MARIJOS IVEDYBOS**
Adabaldas, Adeloga / Rytys, Vandėnė
3. Blažiejus, Berlinda / Radivilas, Ata
4. Andriejus Kors., Joana / Vidimantas, Arvilė
5. Vodalis, Agota / Gaudvinas, Birutė
6. Titas, Darata / Alkis, Žyvilė
7. Romualdas, Adaukas / Romas, Druva
8. Jonas iš Matos, Kojinta / Vaigėdas, Nirma
9. Kirilas, Apolonija / Girvydas, Vydgailla
10. Amantas, Skolastika / Girvydas, Vydgailla
11. **MARIJOS APSIREIŠKIMAS LIURDE**
Adolfas, Gėbnata / Vaidėnis, Mantė
12. Reginaldas, Liudanas / Mantiminas, Deimantė
13. Liucinas, Renula / Algaudas, Rauda
14. Valentinas, Juozapa / Saulius, Gėda
15. Faustinas ir Jovitas, Jurgita / Girdėnis, Nirginda
16. **LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ**
Honestas, Pilypa / Vasaris, Laisvė
17. Silvinas, Evermodas / Vaišvilas, Viltė
18. Simanas, Bernadeta / Lengvenis, Gėdrė
19. Konradas, Belina / Šarūnas, Nida
20. Sadotas, Amata / Visginas, Rindaugė
21. Peteras, Eleonora / Jovilas, Žėmyna
22. Aristijonas, Margarita Kort. / Darvydas, Gintautė
23. Petras Damijonas, Milburga / Gantautas, Siga
24. Motiejus, Adelė / Virgaudas, Goda
25. Gerlandas, Aldetrūda / Margiris, Rasa
26. Aleksandras, Izabelė / Jogintas, Aurimė
27. Gabrielius, Honorina / Gėnvilas, Vilmantė
28. Silanas, Vilana / Vilgardas, Alna

EGLUTĖ sveikina visus, kurie švenčia vardines!

91189,346